

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.105/2017/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. március 28. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan kisebb értékre, üzletszerűen elkövetett csalás büntette és más bűncselekmény miatt **vádolt** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. november 7. napján kihirdetett 41.(I.)Kb.176/2017/9. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott vagyon elleni bűncselekményét folytatólagosan, kisebb kárt okozó csalás vétségének minősíti. (Btk. 373.§ (1)-(2) bekezdés a) pont).

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést - halmazati büntetésül - tekinti kiszabottnak.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. november 7. napján kihirdetett 41.(I.) Kb.176/2017/9. számú ítéletével **vádlo**ttat bűnösnek mondta ki a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan, kisebb értékre, üzletszerűen elkövetett csalás büntetében, valamint a Btk.345.§ -ba ütköző folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétségében, ezért 180 napi tétel, napi tételenként 2.000,- ft, összesen 360.000,- ft pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 6 hónapi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egyhavi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett a szabadságvesztésre történő átváltoztatásra.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott irányának megjelölése nélkül, míg védője felmentés érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.907/2017/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - tanácsülésen - hagyja helyben. További súlyosító körülményként indítványozta értékelni a vagyon elleni és a közbizalom elleni bűncselekmények elszaporodottságát.

A védő az ügyben előterjesztette fellebbezése részletes, írásbeli indokolását, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítéletben rögzített tényállás megalapozatlanságára, a Be.351.§ (2) bekezdés b) és d) pontjaiban írt megalapozatlansági okok fennállására figyelemmel védence felmentésére, másodsorban a vádlott terhére megállapított bűncselekmények törvényi tényállási elemeinek hiányára figyelemmel bűncselekmény hiányában történő felmentésre tett indítványt. Elsődleges indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a mérlegelt történeti tényállás

megállapítása során - meg nem engedett módon - a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett, nem teljes körű bizonyítást folytatott le és a vádlotti és védői indítványokat elutasította. Mind ezek alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatására, és védeence felmentésére tett indítványt. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a vádlottnak a tárgyaláson kihallgatott munkatársai vallomásainak értékelése során figyelmen kívül hagyta, hogy e személyek elfogultak voltak a védeence terhére. Kifejtette továbbá, hogy a tényállás teljes körű tisztázása érdekében sort kellett volna keríteni az általuk indítványozott tanúk meghallgatására. Másodlagos indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy a vádlott részéről nagyfokú gondatlanság állapítható meg, hiszen csak ennek tudható be az, hogy olyan napon is távollevőnek jelezte magát, amikor ténylegesen a szolgálati helyén dolgozott. Utalt arra, hogy a csalás kizárólag szándékos bűnösséggel, sőt a célzatra figyelemmel kifejezetten egyenes szándékkal követhető el, és a hamis magánokirat felhasználása szintén szándékosan elkövethető bűncselekmény. Utalt továbbá arra, hogy a csalás esetén a jogellenes haszonszerzésre irányuló célzatnak az elkövetés megkezdése előtt meg kell lennie. A vádlott esetében azonban erre vonatkozó bizonyíték nem merült fel. Az erre vonatkozó bizonyítékok hiányában pedig csak abból a következtetésből lehet kiindulni, hogy a havi nettó 590.000,- ft jövedelemmel rendelkező vádlott egy mindössze 347.502,- ft kárt nem akart szándékosan a munkáltatójának okozni.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését, a benyújtott részletes indokolással együtt fenntartotta. Elsődlegesen a megállapított történeti tényállás megalapozatlanságára figyelemmel bizonyítottság hiányában másodsorban a megállapított történeti tényállás alapján bűncselekmény hiányában történő felmentésre tett indítványt. Utalt arra, hogy védeence mind a csalást, mind a hamis magánokirat felhasználását gondatlanságból követte el. A bűncselekmények megállapítására nincs lehetőség, mert célzatos elkövetésre vonatkozóan semmiféle adat nem merült fel. Azonban az elsőfokú bíróság ítélete helybenhagyásra kerülne úgy védeence a részletfizetési kedvezménnyel nem kíván élni.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem követett el bűncselekményt, mindig jóhiszeműen járt el a munkaidő-kedvezmény igazolása során. Előadta, hogy kudarcnak érzi azt, hogy el kellett jönni a Ő is utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet helybenhagyása esetére nem kér részletfizetési kedvezményt.

A vádlott és védője által előterjesztett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. Perrendszerű eljárást folytatott le, eljárási szabálysértésre az eljárás résztvevői nem is hivatkoztak.

A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A vádlott nyomozás során nem kívánt vallomást tenni. A vádemelést követően írásbeli vallomást terjesztett elő, majd a tárgyaláson vallomást tett. Mindkét vallomásában tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, és védekezést terjesztett elő, mely szerint az általa kitöltött jelenléti

ívek a valóságnak megfeleltek, mert nem csupán hétfőn és kedden, hanem szerdai napon is gyakorlati képzésen vett részt, bár ez utóbbi napokról a ... jelenléti igazolást nem adott.

Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a tényállást a vádlott tagadásával, illetve védekezésével szemben a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, így különösen a ... által kiadott jelenléti ívek alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság ítélete 3.- 4. oldalán értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául. Helytállóan rögzítette, hogy a nyomozati iratokban rendelkezésre álló összehasonlító táblázatok, az objektív alapidokumentumok alapján a vissza ellenőrizhető módon tartalmazzák az ügyési vádban és az ítéleti tényállásban szereplő időpontokat, amelyek vonatkozásában a vádlott által kitöltött jelenléti ívek, mint felhasznált igazolások valótlan, hamis tartalmúak voltak.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács teljes körű bizonyítást folytatott le, és a megismert bizonyítékok alapján megállapított tényekből további tényekre helyesen következtetett, azok a logikai szabályainak megfelelnek.

Nem tévedett a törvényszék katonai tanács akkor sem, amikor a védő által előterjesztett bizonyítás-kiegészítési indítványokat elutasította. A ... hiteles dokumentumokkal igazolta, hogy a vádlott mely napokon vett részt a szakorvosi képzésen, míg a védő által megjelölt tanúktól reálisan nem várható el, hogy visszaemlékezzenek arra, hogy a vádlott 2015. szeptembere és 2016. februárja között mely napokon vett vagy nem vett részt a képzésen. Erre figyelemmel további bizonyítás lefolytatása és a tanúk kihallgatása csupán a tárgyalás indokolatlan elhúzódását eredményezte volna.

A másodfokú bíróság a vádlott megváltozott személyi körülményeire figyelemmel a tényállást **vádlottnak** a nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlott jelenleg a ...-nél dolgozik, mint orvos igazgató. Havi jövedelme 1.300.000,- ft.”

A Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. A védőnek az ítéleti tényállás megalapozatlanságára vonatkozó hivatkozása nem alapos. Összességében megállapítható, hogy a katonai tanács által rögzített, és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, de a vádlott csalási cselekményének jogi minősítése tekintetében kisebb részben tévedett.

A vádlott által a szolgálati helyén leadott jelenléti ívek, valamint a ... által szakmai képzés időpontjaival kapcsolatos igazolások összehasonlításával megállapítást nyert, hogy a vádlott a szakmai gyakorlata időpontjaiként valótlan adatokat is közölt. Abból a körülményből pedig, hogy korábban megpróbálta a hétfői és keddi munkanapokon kívül a szerdai munkanapot is elszámoltatni szakmai képzésnek, egyértelmű következtetés vonható le a szándékos elkövetésre vonatkozóan. A vádlott által felhasznált magánokirat jellegénél fogva egyértelműen alkalmas volt jog vagy

kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására. Tehát nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor **vádlott** bűnösségét a Btk.345.-ba ütköző folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében állapította meg.

Nem kétséges, hogy a vádlott a történeti tényállásban írt magatartásával megvalósította a csalási cselekményt is. A Btk.373.§ (1) bekezdésében írt bűncselekményt az követi el, aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz. Nem fogadható el az a védői érvelés, hogy a vádlott terhére csalási cselekmény nem állapítható meg, mert annak feltétele a célzat megléte, illetve az egyenes szándékkal történő elkövetés hiányzik, és a vádlott esetében így legfeljebb gondatlanság, vagy a szándékosság enyhébb formája, eshetőleg szándék állapítható meg. Az elsőfokú ítélet történeti tényállása a csalásnak és a hamis magánokirat felhasználásának is egyenes szándékkal történő felhasználását rögzíti. A szándékosság és gondatlanság kérdésében a magánokirat felhasználásának vétsége tekintetében kifejtettek a csalási cselekmény tekintetében is érvényesek. A vádlott esetében a célzat fennállását nem cáfolja az, hogy a havi nettó jövedelme magasabb volt a cselekménnyel okozott kár összegénél, és nem cáfolja az sem, hogy a vádlott magatartása a szolgálati tevékenységtől elvont, és saját céljai szerint felhasznált időtartamok legalizálására irányult. A vádlotti magatartás úgy irányult erre a célra, hogy az arra az időre járó távolléti díjat megkapja. Nem választható külön, hogy a vádlotti magatartás csak jogtalan szabad felhasználású idő szerzését, vagy jogtalan vagyoni haszon szerzését is okozta. A vádlotti megtévesztő magatartás ugyanis a távolléti díjjal ellentételezett szolgálati helytől való távolmaradás érdekében került kifejtésre.

A vádlott 2015. szeptemberétől - 2016. márciusig pont a visszatérőn leadott hamis jelenléti ívekkel fejtette ki a megtévesztő magatartást, így a folytatólagosság mindkét cselekmény tekintetében megállapítható. Tévedett azonban az elsőfokú katonai tanács amikor vádlott csalási cselekményét üzletszerűen elkövetettnek minősítette.

A Btk.459.§ (1) bekezdés 28. pontjában foglaltak szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű cselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik. Az üzletszerűség az esetek nagyobb részében bűncselekmények sorozatos megvalósítása útján valósul meg, ugyanakkor nincs alap az üzletszerűség megállapítására, ha az elkövető bűncselekményt megvalósító vállalkozása alkalmoszerű. A vádlott esetében a visszatérően ismétlődő elkövetés megállapítható, azonban már az elkövetési magatartása első alkalommal történő kifejtésekor is ismert volt a szakorvosi képzés kezdeti és befejező időpontja. Tehát a bűncselekmény kifejtésének lehetősége alkalomhoz, a szakorvosi képzéshez kapcsolódóan csupán meghatározott ideig állt fenn. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva, az üzletszerűség, mint minősítő körülmény megállapítását mellőzte és a vádlott vagyon elleni bűncselekményét a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan, kisebb kárt okozó csalás vétségének minősítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor a vádlottal szemben a Btk.33.§ (4) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával a terhére megállapított bűncselekményekre előírt szabadságvesztés büntetés helyett pénzbüntetést szabott ki. A vádlott eddigi hibátlan életvezetése, valamint a javára jelentkező enyhítő körülmények ezt indokolják. A pénzbüntetés napi tételeinek száma a cselekmények tárgyi súlyával arányos, míg az egy napi tétel összege megfelelően tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait. A vádlottnak az elkövetéskori havi jövedelméhez képest az eltúlzottnak nem tekinthető. Összességében az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés megfelelően szolgálja a Btk.79.§ -ban írt büntetési célokat. Észlelte azonban a

másodfokú katonai tanács, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta feltüntetni ítélete rendelkező részében, hogy a kiszabott pénzbüntetés halmazati büntetésnek tekintendő. Ezért azt a másodfokú ítéletben pótolta.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai folytán - helybenhagyta. A másodfokú bíróság nem mellőzte az elsőfokú ítéletnek a részletfizetés engedélyezésére vonatkozó rendelkezését. A vádlott nincs elzárva attól a lehetőségtől, hogy a vele szemben kiszabott pénzbüntetést akár egy összegben fizesse be.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. március 28.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2018. március 28.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke